REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURÎ de ANUNȚURÎ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. — Publicărî mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banî.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francî, pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francî.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunî 12 c., pe trei lunî 6 corone. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 21. Brașov, ~~Vinerî~~ 25 Ianuarie (7 Februarie). 1902.

Situațiune limpedită.

Inainte cu vre-un an și jumătate, vorbind de angajamentele, ce le-a luat asupră-șî fostul ministru-președinte Banffy, când fusese chemat în fruntea guvernului, am afirmat, că între altele a promis, că va lucra pentru împăciuirea naționalităților. Am susținut atuncî, că și ministru-președinte Szell a trebuit să ia în programul sĕu împăciuirea naționalităților, căcî a devenit un interes constant pentru posiția de putere a monarchiei nóstre, ca guvernele ei sĕ caute a-se pune cât mai bine posibil cu diferitele popóre, ce-o constituesc.

Ba Coloman Szell a apărut la cârmă deja c'un fel de aureolă a unui propovĕduitor al păcii, chiemat a drege tot ce-a stricat antecesorul sĕu Banffy prin procederea sa bruscă și violentă față cu naționalitățile.

A și venit actualul ministru-președinte, indată-ce a luat frênele guvernului în mână, cu faimósa sa devisă „lege, drept și dreptate“, care devisă avea de scop mai ales a captiva naționalitățile în favorul erei inaugurate de el. Szell avea și are ambiția sĕ pótă dice într'o di către monarch și către conaționalii sĕi: „étă, că cu formula mea am fost în stare sĕ-i vrăjesc pe toțî, pe Românî și Sașî, ca și pe Slovacî și Sêrbî“.

După tóte semnele Szell trăiesce încă în imaginațiunea, că-i va și succede sĕ facă acéstă minune.

Vedem câtă silință își dă Coloman Szell în dietă sĕ stórcă dela deputații sașî, slovacî și dela mamelucii sĕi românî declarațiunî de admirare și de supunere față cu sistemul sĕu. El a urmărit cu cea mai încordată atențiune discursurile lui Lindner, Vesselovsky și mai ales pe acela al lui Papp Jozsi, sluga sa cea mai plecată.

Nu trebue sĕ uităm, că ministru-președinte anume s'a îngrijit a susține contact cât mai strîns cu deputații sașî și slovacî, carî stau în afară de partide, ér pe alesul dela Șomcuta l'a tras și l'a îndreptat ca pe-o mașină musicală, ca sĕ-i cânte numai cântecele sale predilecte, preamărind cu înfocare regimul „legei, dreptului și al dreptății“. Pentru acésta a și primit „Ioșcuța“ o strîngere de mână dela Szell, ca și dela Apponyi.

Lindner și Vesselovsky cu tot oportunismul, ce l'au desfășurat, au atins córda fórte simțibilă a cestiunii legii de naționalitate dela 1868 și acésta a produs cunoscuta isbucnire a furiei șoviniste.

Ca sĕ ștérgă acest efect rĕu și sĕ concilieze érăși spiritele, Szell a însărcinat pe doi deputațî din partidul sĕu a vorbi despre naționalitățî și 'n deosebî despre Slovacî.

Hollaky a accentuat în ton elegic esistența relelor cestiunei naționalităților; a mulțămit „fraților“ Dr. Lindner, Vesselovsky și Papp pentru-că în vorbirile lor s'au apropiat de astă-dată așa de mult de simțul și cugetul Maghiarului și, asemĕnând vorbirile lor de acum cu cele de prin anii șése-decî și șépte-decî, le-a dat atestatul, că „s'au îndreptat“ și a apelat din nou la iubirea lor, pe care tot prin „iubire“ vor sĕ-o rĕsplătéscă.

Sĕ dice, că la pasagiul din urmă Sașii și Slovacii ar fi aplaudat. Nu tot așa au făcut Slovacii însĕ când guvernamentalul Haydin a afirmat, că programul lor naționalist a devenit din lună în lună mai blând, până-ce în discursul lui Veselovski ajunse la „națiunea maghiară unitară“; n'au mai aplaudat, când a afirmat, că numai „agitatorii“ slovacî produc tótă nemulțămirea și că partida celor patru Slovacî din dietă n'ar avé nicî o rĕdĕcină în popor.

A mai pus Szell încă pe un fidel al sĕu (Hodossy) sĕ documenteze, în ședința de erî a camerei, că și minimul minimal, ce-l pretinde Vesselovsky pentru Slovacî, nu ar fi basat în legea naționalităților.

Resultă decî, că din tot ce a pretins și a adus înainte numitul deputat slovac n'a fost îndreptățită, și corectă, decât numai în accentuarea „unitații națiunei maghiare“.

Așa a credut Szell sĕ limpedéscă situațiunea de împăciuire cu naționalitățile. Și bine face, că o limpedesce.

Archiducele Francisc Ferdinand a plecat alaltăerî séra din Viena la Petersburg. In societatea luî sunt: mareșalul superior de curte contele *Nostitz* și camerarii prințul Hugo de *Windischgraetz* și br. *Rumerskirch*. Archiducele a sosit adî în Petersburg. Mult se ocupă de acéstă călĕtorie foile rusescî, germane și francese, tóte accentuând, că ea însemnéză consolidarea bunelor raporturî politice între Austro-Ungaria și Rusia. „*Temps*“, organul ministeriului de esterne frances, publică un articol remarcabil despre călĕtoria archiducelui. El dice, că ințelegerea ruso-austriacă din 1897 referitóre la Balcanî va fi pe viitor mai consolidată. Epoca neînțelegerilor, nutrită de singuraticî agențî din Balcanî, va dispare și fructul acesta va fi unul din resultatele călĕtoriei archiducelui. Bunele raporturî dintre cele douĕ monarchii va restabili *in integrum* învoiala dela 1897.

In dieta ungară a luat cuvêntul în ședința de erî, 6 Februarie, deputatul *Rabar* Andras, care cere sĕ se dea judecătorilor lefurî mai marî și sĕ se reguleze congrua; cu tóte acestea nu regretă tergiversarea în cestiunea congruei, *pentru-ca sĕ se pótă observa în acest timp agitațiunile preoților naționalităților.* Cere introducere *liturghiei maghiare.* (Dela cine? Nu cum-va dieta ungară s'a transformat în Sinod? — Red.). *Hodossy* Imre acusă pe Slovacî de *panslavism.* Școlile slovăcescî au fost desființate, fiind-că-erau „cuiburî panslaviste“. — *Sebess* Dénes cere sprijinirea intereselor sĕcuiescî. Sĕcuii *sunt încunjurațî de naționalitățî, carî prosperéză, ér Secuii sĕrăcesc.* Cere sĕ se construéscă în sĕcuime căi ferate.

Lupta deputaților românî din Bucovina. Din *Cernăuțî* se confirmă scirea, că pactul încheiat acum un an între deputații românî și guvernatorul, baron Bourguignon, s'a rupt, deóre-ce acest din urmă nu s'a ținut de angajamentele luate. Deputații românî vor relua decî lupta parlamentară în contra guvernatorului, póte cu mai multă înverșunare ca mai înainte.

„Reichsrath“-ul austriac și-a reluat lucrările. După-ce a discutat patru moțiunî de urgență, a început discuțiunea proiectului de lege pentru fixarea contingentului recruților.

Acțiunea Olandei. Rĕspunsul Engliterei la nota olandesă e comentat în diferite chipurî. Cercurile politice din Paris sunt de párere, că rĕspunsul nu vré sĕ însemne un refus pentru Olanda, ba el e de natură a produce speranțe de pace. Și Englitera vré pacea, în deosebî regele Edward nu voesce, ca sĕrbările de încoronare, ce se apropie, sĕ fie turburate prin sgomotul rĕsboiului. Un lucru însĕ dă de gândit: că mandatarii burî din Europa nu vor cere *salvus conductus* pentru a merge în Africa. — Din *Bruxella* se anunță tocmai, că cercurile bure de acolo dic, că și după cunoscutul schimb de note, situația rĕmâne neschimbată. Schalk-Burger, Steyn și generalii burî nu vor cere pacea, tot așa de puțin mandatarii burî din Europa nu vor cere dela Anglia *salvus conductus.* Rĕsboiul decî se va continua.

Din dieta ungară.

Vocî despre naționalitățî.

În ședința de alaltăerî a dietei s'au audit érăși câte-va vocî despre *naționalitățî.*

Deputatul Emeric *Hollaky* spune, că țéra e bolnavă, ea sufere de diferite bóle

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Impresii și amintirî.

III.

Noii noștri tovarășî n'au stat mult în compartimentul nostru. Alăturea de noi se afla o societate cunoscută lor, care își alunga urîtul cu „foițele“. Trecură și ei dincolo, ér noi urmarăm cu lectura întreruptă:

„Petrecuiŭ cu amicul meu vre-o douĕ óre, spuindu-i și eu aventurile mele; și cu tóte că în sala vecină era un vuet infernal, ne culcarăm amêndoi într'un pat și adormirăm ca unii ce eram fórte obosițî de sdruncinătura trăsurilor.

După un somn de douĕ óre, m'am deșteptat în armonia unui concert încântător. In sala vecină se audia un cor, care esecuta un cântec, ce simțiam, că-mî mișcă și mintea și inima. Voiam sĕ mĕ scol, ca sĕ vĕd, cine făcea concertul acesta; dér nu voiam sĕ întrerup somnul camaradului meu. El încă se sculase; și, ca și mine nu se mișca, de témă, ca sĕ nu mĕ deștepte pe mine. In fine, el simțind, că eu eram emoționat, mĕ scutură încetișor și mĕ întrebă, de dorm.

Când ne vĕdurăm amêndoi deștepțî, ne scularăm și deschiserăm ușa sălei. Erau vre-o trei-decî de preoțî și cântărețî de bisericî, carî intonau cântecul de care e vorba. Mulțimea din sală ascula cu o tăcere religiósă. Versurile, care se cântau nu erau de o poesie înaltă, nicî de o artă îngrijită; dér cu tótă rusticitatea și simplitatea lor, ele făceau un efect estra-ordinar, ca cum ar fi fost inspirate de o cugetare ultra-luméscă. Aria (sĕu musica), originală cu totul, mĕ făcea sĕ-mî închipuesc cântecele acele druidice, care le descrieau cronicarii cei vechî. Unul din preoții de față părea a fi trubadurul, ce improvisa versurile și aria: vocea sa de bariton domina și părea a comanda vocile celelalte. Étă câte-va strofe din acest cântec original și dureros:

Sub o culme de cetate,
Plâng într'o singurătate (bis)
Și oftând cu amar strig
Către sórte cu vaiet dic: (bis)

Saltă și te 'nsuflețesce
Diri, diri, diri....
Servilismul părăsesce,
Diri, diri, diri....
Mĕi Române mĕi!

Mult tirană eștî tu sórte
Și cumplită 'n fapte fórte,
Căcî pe nația română
Ai pus'o sub crudă mână (bis.)
Însĕ te însuflețesce
Diri, diri, diri,
Sórta bună îțî zimbesce,
Diri, diri, diri....
Mĕi Române, mĕi!

Asemenî cântece esprimau ideile și sentimentele, de carî era însuflețit poporul Ardelean în epoca aceea. Religiositatea cu care concertanții cântau, entusiasmul, ce se vedea pe figurile asistenților la accentele apăsate ale refrenului, representa în adevĕr o scenă din cele mai pĕtrundĕtóre.

A doua di, deșteptându-mĕ prea de diminéță, eșii afară.

Pe sub streșine, pe sub șopróne, o mulțime de ómenî durmiau încă. Mi-aruncaiŭ ochii spre o căruță coperită și vĕduiŭ un om, carele se deșteptase și contempla rĕsărirea sórelui. Figura luî delicată, barbișa luî lungă, croită *à la française*, deșteptă un interes în mine.)

— Bună diminéța, domnule! îi diseiŭ; dér bine trebue sĕ fi durmit d-ta acolo.

— Nu prea: e cam rece de diminéță.

— După vorbă nu prea semenî Ardelean.

— Nu prea; dér cum vĕd, nicî d-ta.

— Cred însĕ, că suntem Românî amêndoi; și décă nu eștî de pe aicî, trebue sĕ fii Muntean. Află dér, că și eu sunt Moldovean.

După aceste scurte vorbe ne făcurăm cunoscuțî unul altuia.

Acesta era Dimitrie Brătianu. El dela Pitescî, audind de mișcările naționale din Transilvania, a trecut munții și a venit. ca și mine, la adunarea dela Blașiŭ.

De câte am spus până aci, lectorii de bună sémă nu și-au putut închipui, ce e Blașiul. In adevĕr, nicî eu singur, care am visitat locul acesta, nu sciu, ce numire i-aș da. Nu se póte dice, că e sat, fiind-că aci este o biserică mare catedrală, un aședĕmênt seminarial, o piață

şi medicii vin unul câte unul s'o cureze: mercantilĭ, agrarĭ, liberalĭ, democraţĭ, poporalĭ, naţionalităţĭ deosebite etc. Medicii aceştia recomandă atâtea felurĭ de doftorii, încât décă s'ar folosi ele tóte, bolnavul s'ar duce pe copcă. Noroc însĕ că s'a făcut diagnosa şi se cunósce felul bólei. Una din bólele principale este *cestiunea naţionalităţilor*. Décă s'ar resolva cestiunea acésta, ţéra ar scăpa de problema cea mai grea. Spune, că e urmaşul unei familii maghiare din Zarand şi că a avut adeseorĭ ocasiune de a-se ocupa cu cestiunea naţionalităţilor. El scie ce va se dică pentru un Maghiar a trăi într'un ţinut locuit de naţionalităţĭ. I-se pare, că adĭ naţionalităţile sunt mult mai apropiate de Maghiarĭ, decât înainte cu 30—35 de anĭ. Hollaky se crede chiar chemat a schiţa mişcarea naţionalităţilor din ultimul deceniu şi află, că e mare deosebire între vorbirile, ce se ţineau din partea representanţilor naţionalităţilor pe la anii 60 şi 70 şi între cele ce le-au ţinut acum, „fraţii noştri saşĭ, slovacĭ şi românĭ". Décă sincere au fost vorbirile amintite la 1864, de ce sĕ nu fie sincere adĭ? Din vorbirile de acum cu mult mai bine se póte constata, că o „apropiere" între naţionalităţĭ şi Maghiarĭ esistă, şi că e posibilă şi „înţelegerea". Noi dimpreună cu naţionalităţile suntem fiiĭ aceleaşĭ patrii. Sĕ folosim patriei. Naţionalităţile se plâng şi adĭ. Dér óre Maghiariĭ o au mai bine? Au Maghiarii şi naţionalităţile multe trăsăturĭ comune: le place sĕ petrécă, sĕ lucreze puţin şi sĕ trăéscă bine. (Ilaritate. O voce: *şniţel vienes*). Se póte; eu m'am obicĭnuit *şi cu mămăliga* (Ilaritate), căcĭ sunt dintr'un ţinut unde se mănâncă mămăligă; mănânc înse bucuros şi şniţel vienes. De ce n'ar avé naţionalităţile trăsăturĭ comune cu noi şi pe alte terene? Coróna ungară constă din bucăţĭ romane şi constantinopolitane. Şi noi trebue sĕ ne contopim însuşirile apusene şi rĕsăritene, ér nu se nimici cu unele pe celelalte. Din cal arab nu poţĭ face cal de Mechlenburg. Sĕ ne unim forţele pentru resolvirea marilor cestiunĭ economice. Aşĭ mai avé multe de dis, de astă-dată însĕ cred, că am spus destul. Sĕ mai rĕmână şi pe altă dată. (Ilaritate).

Haydin Emeric a dat năvală contra Slovacilor. El dise, că partidul noţional slovac nu representă pe nimenĭ în dietă. Intelectualii slovacĭ din Ungaria-de-sus nu consimt cu el. Pe cine vor aşa-dér sĕ representeze?

Veselovski (Slovac): *Poporul.*

Haydin: Legea de naţionalitate s'a desvoltat mai mult din idealism, decât din viéţă reală. *Toţĭ cetăţenii patriei trebue sĕ vorbéscă unguresce.* Necunóscerea limbei maghiare îi alungă pe Slovacĭ în America.

Vertan Andreiu: Descrie starea tristă, în care se află *Românii ardelenĭ*. Unii din ei n'au nicĭ locuinţe. *Poporul român e harnic, muncesce,* şi ar puté fi cetăţenĭ folositorĭ patriei. Dér pentru-ce gravitéză Românii înafară? Fiind-că ***din partea statului numai rĕu vĕd şi întêmpină: pe jandarm cu baioneta, pe esecutor; interesele lor nu le apĕră nimenĭ.*** Pentru a-se puté deslega cestiunea naţionalităţilor e necesar, ca starea materială a poporului român sĕ fie îmbunĕtăţită. Atuncĭ are se disparĕ (?) cestiunea naţionalităţilor, care şĭ-a ridicat din nou capul.

SCIRILE DILEI.

25 Ianuarie v.

Procesul lui Novacovicĭ, care a fost declarat de stins pe motiv de prescripţie, va veni în curênd érăşĭ în faţa juraţilor, deóre-ce curia n'a găsit, că este motiv de prescripţie. Articolul incriminat l'a scris studentul Novacovicĭ, când cu cestiunea fondului Iancu.

Procesul Mărgăuanilor a devenit un proces monstru. Desbaterile procesului — după cum spune „E-k" — merg anevoie din causă, că deposiţiile martorilor sĕ fac românesce, care limbă nu este înţelésă de juraţĭ şi judecătorĭ şi trebue sĕ intervină interpetul Lehmann. Apĕrătorul Dr. *Isacu* protestéză contra ascultării lui Pane Onuţ pe motiv, că este condamnat pentru omor. Tribunalul se retrage în camera de chibzuinţă şi hotăresce, ca Pane Onuţ sĕ fie ascultat. Apĕrătorul Dr. Isacu anunţă recurs în casaţie. Inculpaţii tăgăduiesc, că ar fi îndemnat pe Pane, sĕ atenteze la viéţa notarului. Bocu Onuţ acusă pe solgăbirĕu de sperjur.

„Proclamaţia de rĕsboiŭ a episcopului Majlath". Diarul „E—s." ocupându-se de sórta bisericei reformate constată cu durere, că proprietarii numiţĭ „gentry", carĭ erau sprijinitorii cei mai marĭ ai bisericei reformate, adĭ aprópe au dispărut, ér acum au început sĕ sĕrăcéscă şi proprietarii micĭ. O însemnată parte a populaţiei reformate s'a aglomerat în Budapesta şi alte oraşe mai marĭ. Aicĭ însĕ nu sunt bisericĭ destul de încăpătóre aşa, că reformaţii au rĕmas fără îngrijire sufletéscă drept pradă baptiştilor, nazarenilor şi Iesuiţilor. Aceştĭ din urmă lucréză cu mai mult succes, fiind-că au la disposiţie mijlóce bănescĭ. Aşa episcopul Mailath lucréză cu mult zel în Transilvania pentru catolisare şi a declarat pe faţă, că în 10 anĭ va converti la catolicism pe toţĭ locuitorii din Cluşiŭ. El a întemeiat în acel oraş un asil pentru ucenicĭ, în care se primesc ucenicĭ de orĭ-ce confesiune, dér sunt educaţĭ în principii catolice, acum se va înfiinţa şi o societate de calfe. Mailath a promis, că décă se va înfiinţa acéstă societate, tóte lucrările trebuinciόse la zidirea bisericelor le va da numai meşterilor catolicĭ. — „E—s." propune espulsarea Iesuiţilor din ţéră, pentru-ca sĕ se pótă menţine pacea între confesiunĭ.

Mórtea unui colonel român. Mercurĭ dimineţa a încetat din viéţă colonelul *Gheorghe Boteanu*. El a luat parte activă în rĕsboiul Independenţei, după care retrăgêndu-se din armată, a redactat timp de mai bine de dece anĭ o revistă literară, unde-şĭ publicase poesiile-i rĕsboinice.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat dela *familia general Groza* (Galaţĭ) **40 lei** întru amintirea regretatei mătuşe şi naşe Elena George Ioan n. Nicolau. Priméscă pioşii donatorĭ cele mai vii mulţămite. — *Direcţiunea şcólelor medii gr. or. rom. din Braşov.*

Deces. Ierĭ, în 6 Februarie n., a încetat din viéţă şeful oficiului postal şi telegrafic din localitate *Iosif Makoldy*, în etate de 51 anĭ. Rĕposatul s'a născut în Braşov, studiile secundare le-a făcut la gimnasiul ev. săsesc din Braşov şi tot aicĭ şi-a început şi cariera la 1881 ca oficial la telegraf. A fost transferat apoi la 1884 în Sibiiu, la 1892 în Cluşiŭ, ér în 1899 fù numit şef de postă şi telegraf în localitate. Inmormêntarea i-se va face mâne în 8 Februarie în cimitirul din Blumĕna.

Recunóscerea d lui Dr. Popovicĭ. Sub acest titlul cetim în „Patriotul": Pentru şedinţa de erĭ a Senatului, fusese pusă la ordinea dilei, între altele, şi recunóscerea cetăţeniei române d-lui dr. George Popovicĭ, cunoscutul fruntaş român din Bucovina. Acéstă cestie a provocat o órecare animaţie printre d-nii senatorĭ. Unii făceau o propagandă vie pentru respingerea recunóscerei, motivând acésta cu faptul, că nu trebue lăsat ca Românii din Bucovina sĕ părăséscă lupta de acolo, pentru a-se încetăţeni în România. Propaganda era sĕ aibă resultatul dorit de propagatorĭ, décă d-l Schina, care presida, n'ar fi pus acéstă recunóscere la urmă când mulţĭ din senatorĭ părăsiră deja şedinţa. Totuşĭ resultatul a fost, că d-l Dr. Popovicĭ a trecut, căpătând însĕ şi *9 bile negre*, pe când în aceeaşĭ şedinţă mulţĭ iluştri necunoscuţĭ au obţinut unanimitate de bile albe.

Amicii Turcilor. In diua de 4 Feb. s'au împlinit 25 de anĭ, de când comitetul de 60 al tinerilor maghiarĭ turcofilĭ, a predat o sabie de onóre lui Abdul Kerim în Constantinopole. Patru-decĭ şi trei din acei tinerĭ au serbat alaltă-erĭ aniversarea de un pătrar de secol a manifestării de simpatie maghiară pentru Turcĭ. Cu acéstă ocasiune s'au trimis telegrame de mulţumire pentru primirea cordială de atuncĭ sultanului Abd-Ul-Hamid, lui Raghib bey şi contelui Széchenyi-paşa.

Din Roma se desminte scirea, că principii muntenegrenĭ *Danilo* şi *Mirko* s'ar fi duelat.

Nouĕ reţele de telefon se vor introduce în curênd în oraşele Deşiŭ, Bistriţă, Reghin şi Sighişóra. Deşiul va puté comunica ca Cluşiul fiind aprópe, Sighişóra va puté comunica cu Cluşiul prin Alba-Iulia, ér Reghinul prin Tîrgul-Mureşului, numai Bistriţa va rĕmâné de-ocamdată isolată cu reţeaua ei locală.

Tâlharĭ mascaţĭ. In casa vĕduvei *Heredin* din Félegyhaza au întrat într'una din serile trecute nisce tâlharĭ mascaţĭ. După-ce au legat pe stăpâna casei şi pe servitóre, au jefuit casa. Ei au luat 2500 fl. în banĭ gata şi pe douĕ căruţe au încărcat tot ce au putut şi s'au cam mai dus.

Frigul în Paris. O telegramă din Paris anunţă, că Marţĭ nóptea câte-va persóne au ingheţat şi au murit. Nu-şĭ amintesce nimenĭ sĕ fi fost vre-odată aşa ger tare la Paris ca cel de acum.

Scirĭ mĕrunte din România. — Majestăţile Lor Regele şi Regina vor pleca în primele dile ale lunei Martie la Abazzia, E probabilă o nouă întrevedere între Suveranii României şi Greciei, întrevedere după care va urma în Septemvrie visita M. S. Regelui Greciei la Sinaia.

— Prin cercurile comerciale din Brăila se vorbesce despre apropiata înfiinţare în localitate a unei băncĭ greco-române, cu un capital însemnat.

— D-l Al. Marghiloman şi-a dat demisia din postul de preşedinte al consiliului de administraţie al Băncei Agricole.

— Prin budgetul dela 1 Aprilie s'a prevĕdut o sumă de 2.200.000 lei pentru *plata primei de fabricaţiune a zaharului.* Din acéstă sumă s'a plătit ca primă de fabricaţiune pentru zaharul esportat 700,000 lei, ér restul pentru zaharul consumat în ţéră. Mai e încă de plată până la 31 Decemvrie trecut, ca primă de fabricaţiune 400,000 lei, ér pe Ianuarie, Februarie şi Martie, după tóte prevederile, tesaurul va trebui sĕ mai plătéscă, tot ca primă de fabricaţiune, încă 700,000 lei; aşa încât pe întregul an budgetar prima de fabricaţiune a zaharului va costa pe stat cel puţin 3,3000.000 lei.

— Principele moştenitor Ferdinand a petrecut dilele acestea la vênătóre în judeţul Vasluiŭ. Resultatul vênătórei din prima di este: s'au împuşcat 3 porcĭ sălbaticĭ, doi lupĭ, şése vulpĭ şi 40 epurĭ. Miercurĭ A. S. Regală a inspectat spitalul rural şi şcólele din tĕrguşorul Negreştĭ.

— D-l Stoicescu, ministru de justiţie, va lua dilele acestea în studiu raportul asupra jurămêntului *„More judaico"*, ce i-a fost înaintat de preşedintele tribunalului de Focşanĭ. D-l Stoicescu este hotărît a aduce óre-carĭ modificărĭ în aplicarea acestui jurămênt.

încunjurată cu edificiurĭ de diferite architecturĭ, o spiţerie (sĕu cum îi dic ţĕranii pe acolo *potecă*, dela apotecă) şi un otel. Nu se póte dice, că e oraş, fiind-că nu sunt magasinurĭ, nicĭ Magistrat, nicĭ nimica care sĕ ne dea idee despre un oraş. Nu e nicĭ sat, fiind-că pe lângă aşedămêntul acesta, nu sunt decât fórte puţine case de locuitorĭ agricultorĭ. Aşa déră voiŭ puté dice mai cu nemerire, că Blaşiul este o comună de un caracter *sui generis*. N'a scris nimenĭ o istorie specială a Blaşiului. Cu tóte acestea în locul acesta s'au petrecut evenimente memorabile pentru istoria Românilor de dincolo....

Episcopul unit dela Blaşiŭ, Lemeni, cu tóte că era Român, nu simpatisa cu ideile poporului şi ale inteligenţei române din Ardeal. El era mare filo-maghiar, vorbia mai mult unguresce şi arăta chiar un dispreţ pentru limba română. Adunarea Românilor dela Blaşiŭ lui nu-i plăcea nicĭ decum şi cercase multe chipurĭ pentru ca sĕ o paraliseze. La acésta ar fi reuşit, fiind-că guvernul era in mânile Ungurilor. Nu putù însĕ face nimica, căcĭ guvernul superior din Viena, carele prevedea în acéstă adunare o manifestaţiune în contra tendinţelor maghiarismului, o tolera, şi maĭ ales o încuragia. De aceea câte-va bataliόne de Românĭ grăniţerĭ primiră ordin a veni şi asista pentru paza bunei orânduelĭ.

Ar fi dis cine-va, că în adever trebuia o putere armată aicĭ. Aglomeraţiunea era fórte mare. Se calcula la 100 de mii numĕrul Românilor adunaţĭ. Aceştia nu dór', că venise cu grămada de 'prin satele învecinate: satele cele mai depărtate trimiseseră din dece ómenĭ unul, împreună cu preoţii lor. Dér tótă acéstă mulţime era atât de bine disciplinată, încât nimenĭ nu putea sĕ observe cea mai mică disordine.

La vocea inteligenţilor,*) ca după o baghetă magică, poporul se îndrepta în şirurĭ, se rărea, se înlătura, se depărta în tăcere religiόsă şi cu promptitudine.

Inteligenţii, carĭ organisaseră şi propagaseră ideia acestei adunărĭ, erau vre-o trei sute. Mai mulţĭ din ei aveau talentul de oratorĭ; ei se puneau pe câte o scară sĕu un scaun, şi improvisau discursurĭ, mai tot-déuna urmate de urărĭ. Istoria Românilor, cu suferinţele trecutului şi ale presentului, drepturile lor naţionalĭ, amorul patriei, mândria numelui de Român, erau temele principalĭ asupra cărora oratorii perorau. Entusiasmul auditorilor se esalta uneorĭ atât de tare, încât se manifesta prin gemete şi lacrime.

Era 15 Maiŭ. Acéstă di fusese destinată pentru deschiderea adunării. De diminéţa pe la nouĕ óre, se făcù un *Te deum* în biserică. Poporul manifestà dorinţa de a vedé pe amêndoi episcopii, pe cel unit şi pe cel neunit, celebrând sfânta liturghie împreună în aceeaşĭ biserică. Acésta însĕ nu se putù: Canónele bisericescĭ, se dicea că nu permiteau; pe lângă acésta Episcopii, pentru motive fórte naturale, nu se iubiau unul pe altul, nu se suferiau. Serviciul religios se celebrà de câţĭ-va protopopĭ uniţĭ. Episcopii asistară în biserică pe strane anume aşedate pentru ei.

In biserică am rĕsbit şi eu. Eram curios sĕ vĕd şi sĕ ascult liturgia într'o biserică unită: nu observaiu nicĭ cea mai mică diferenţă în cântărĭ, în costume sĕu în ordinea ceremonialului.

După terminarea liturgiei, episcopul unit luà cuvêntul şi făcù un discurs lung, cu frase multe şi încâlcite, dér fără nicĭ o idee limpede asupra împrejurărilor de faţă. Simeon Bărnuţ, luà cuvêntul în numele poporului şi desvoltà, ca un inspirat, suferinţele trecutului, credinţele şi dorinţele Românilor în principiu.

Astfel adunarea se declarà constituită.

Diua întâie s'a petrecut în conferinţe private, între capii inteligenţii române, spre a forma dorinţele naţionale. Se dete şi un banchet la episcopie, la care furăm învitaţĭ şi noi Moldovenii. Noi nu ne duserăm, ci ne mulţumirăm a prândi sub şopronul unei case ţĕrănescĭ cu o mâncare frugală, compusă din mămăliguţă, brânză, lapte şi ouĕ. Mai spre séră avurăm un spectacol original. Vre-o sută de flăcăi dănţuiră jocul Căluşarilor, cu o agilitate admirabilă.

*) Aşa se numiau în Ardeal tinerii eşiţĭ din şcóle şi ómenii învĕţaţĭ, pe carĭ poporul îi asculta ca pe profeţĭ.

— In ministeriul român de finance s'a făcut denunţ contra moştenitorilor bancherului milionar Heinrich Elias, că n'au avisat fiscul, în terminul legal, de succesiunea defunctului. Din cercetările ce au urmat, s'a constatat adevĕrul celor denunţate. Moştenitorii lui Heinrich Elias vor avé de plătit fiscului vre-o *opt sute de mii de lei* taxele de succesiune şi amendile de contravenţie.

— La direcţia generală se discută în mod discret deocamdată *monopolisarea de către stat a vînderei chininei.* Tendinţa acestui monopol n'ar fi de interes fiscal, dér pentru a-se evita debitarea unor calităţĭ inferióre din acest medicament, adĭ întrodus în tóte clasele societăţei.

— Miercurĭ a apărut în „Monitorul Oficial“ legea Casei Bisericei.

Situaţia în Africa-de-sud.

„Ostdeutsche Rundschau“ publică un interesant articol în care descrie — după-cum spune — în chip esact situaţia din Africa-de-sud. Reproducem din acest articol următórele:

„Pe când încercările de mediaţiune ale Olandei umplu de noue speranţe lumea, care urmăresce cu încordare desfăşurarea evenimentelor şi care se aşteptă, că în sfîrşit acum se va pune capĕt sângerosului rĕsboiŭ din Africa-de-sud — corul falşilor buro-filĭ începe a întona deja imnul de glorie pentru marinimositatea „Angliei biruitóre“, pentru-ca ast-fel sĕ pótă urca cât mai mult preţul păcii în favórea speculanţilor englesĭ interesaţĭ sĕ pună mâna pe el.

Cât de laşă este acéstă apucătură, ce tintesce a spolia pe Burĭ până adĭ învingĕtorĭ, de ródele luptei lor eroice, resultă din următórele rapórte:

Haga, 28 Ianuarie.

Fórte multe din luptele din a doua jumĕtate a lunei Decemvrie 1901, pe carĭ Englesii le-au anunţat ca pline de succes pentru ei séu le-au trecut sub tăcere, se presintă adĭ, după rapórte sigure, cu totul din contră.

Ast-fel luptele cu Botha la Wilgerivier şi la Broukhorstspruit au fost desastre desĕvîrşite pentru Englesĭ. Lupta, care a avut loc apoi la Carolina, în diua de 19 Decemvrie, a fost aşa de omorîtóre pentru detaşamentele englese, încât ei înşişĭ vorbiau despre un *disaster* (mare nenorocire). In lupta dintre Brugspruit şi Middelburg a cădut de asemenea un general engles, al cărui nume nu e cunoscut până acum. La Standerton, unde s'a dat o luptă violentă între Englesĭ şi Botha, Andries Cronje, care se afla în fruntea unui corp de 300 de trădătorĭ în serviciul Angliei, a fost prins.

Pentru cucerirea Heidelbergului, lupta s'a dat cu atâta înverşunare şi încăpăţînare, încât s'a continuat până şi pe stradele oraşului. Intre Standerton şi Bethal, Botha a pus mâna pe un convoiŭ engles, în valóre de cel puţin 30.000 lire sterline.

La Kroonstadt, Dewett a bătut detaşamentul engles şi l'a respins în oraş. In cunoscuta luptă sângerósă dela Bethlehem dela 20 Decemvrie, Dewett a dat un asalt teribil unui lagăr cumpus din 1500 de soldaţĭ şi l'a nimicit aprópe cu desĕvîrşire. După rapórtele oficiale englese, afişate pe zidurile Pretoriei, numai patru soldaţĭ au fost răniţĭ şi respinşĭ în oraş.

Kemp împreună cu Delarey au bătut teribil pe conducĕtorul unei cete de Cafri, carĭ păsceau pe teritoriul republicei sud-africane turme marĭ de vite şi le-au luat un fórte mare numĕr din acestea.

Când la cererea de ajutor a Cafrilor, comandantul engles a pornit din Rustenburg, unde a lăsat o garnisónă de 120 de ómenĭ, Delarey i-a încunjurat, a ocupat Rustenburgul pe care, după ce şi-a complectat provisiunile, l'a părăsit de bună-voie peste câte-va dile. In acelaşĭ timp Delarey a silit pe Babington sĕ se predea împreună cu întreg statul sĕu major.

In lupta teribilă dela Bergenlagte, dela începutul lui Noemvrie 1901, când colóna englesă, comdată de Benson, a suferit un adevĕrat desastru, Burii au pus mâna pe tóte tunurile englese şi pe 58 de carĕ. Benson, care a cădut în luptă, manevra el însuşĭ tunurile, deóre-ce artileriştii se aruncaseră la pămênt, refusând sĕ împusce.

Generalul Gilbert Hamilton, fiind atacat în timpul unui marş de Burĭ, n'a putut sĕ susţină lupta, deóre-ce soldaţii sĕi au refusat sĕ se lupte după un marş de 18 óre. In urma acésta Hamilton a fost concediat.

Convocare.

„Reuniunea română de gimnastică şi de cântărĭ din Braşov“, învită pe toţĭ membrii sĕi la *adunarea generală*, ce se va ţiné *Vinerĭ în 1 (14) Faur a. c. la 6 óre* p. m. în sala festivă a şcólelor române.

Fiind acésta a doua convocare, conform §. 7 din statute, adunarea generală se va ţiné în tot casul, luând concluse cu atâţĭ membrii, câţĭ vor fi de faţă. Vĕ rugăm decĭ a veni în numĕr cât de mare!

Braşov, 25 Ianuarie v. 1902.

G. Chelariu, preşedinte. *Aurel Ciortea*, secretar.

...La Siberia.

Din Petersburg s'a anunţat deunădĭ, că diarul „Rossia“ a fost suspendat, fiindcă a publicat sub pseudonimul „Old Gentleman“ un articol, conţinênd alusiunĭ atingătóre pentru împĕrăţii Alexandru III şi Nicolae II. În acelaşĭ timp, autorul articolului şi primul redactor al diarului au fost exilaţĭ pe vieţă în Siberia.

Pentru ca cititorii sĕ pótă înţelege ce constituie în Rusia crima de les-majestate şi ce póte costa pe autor munca silnică pe vieţă, reproducem mai la vale articolul incriminat în care e descris istoria *„Obmanofilor“* (Romanofilor) şi unde Alexis Alexievicĭ (împĕratul Alexandrul III) e pus în scenă cu fiul sĕu Nica Alexevicĭ (ţarul Nicolae II). Étă articolul:

Când, după ceremonia funebră şi rugăciunile mortuare, Alexis Alexievicĭ Obmanoff adormi somnul de vecĭ în mormêntul părinţilor sĕi, la biserica în satul sĕu „Marii Golobotiany“, care pórtă asemenea şi numele de „Obmanovka“, impresiunile schimbate în district erau din cele mai variate, ér vorbele fără sfîrşit.

Cel mai mare domeniu din guvernămênt rĕmânea fără stăpân şi importantul district nu mai avea mareşal al nobleţei.

Lumea plângea la înmormêntare.

„Ce mare bine-făcĕtor a murit!“ diceau uniĭ.

Dér în acelaşĭ timp, tótă lumea fără excepţie cugeta:

„În sfîrşit vom puté sĕ respirăm!“

Dér acest sentiment era cu totul interior şi lumea nu îndrăsnea sĕ exprime în gura mare o cugetare, de care roşia în gând.

Căcĭ, décă nimenea nu simţea dragostea pentru Alexie Alexievicĭ, tótă lumea se simţea ruşinată de a nu-l iubi şi se mira de acésta.

— Era un om excelent! Dér, ce voiţĭ? nu se póte comanda inimiĭ.

— Ce stăpân de casă!

— Modelul părinţilor de familie!

Într'un cuvênt, judecând după aparenţe, tóte motivele unui entusiasm universal păreaŭ a'şĭ fii dat întîlnire în persóna mortului şi tótă lumea 'ĭ dădea dreptate din tótă inima. Totuşĭ după ce rĕsună sgomotul lugubru al pămêntului cădênd pe cosciug, pe multe feţe apărù o expresie ciudată, căreia s'ar fi putut da o îndoită interpretare.

— Sĕrmanii de noi! pe cine ne vom mai sprijini noi óre de acuma? păreaŭ a dice.

Séŭ:

— N'are sĕ se mai scóle. Ce uşurare!

Acest îndoit sentiment nu era strĕin nicĭ chiar membrilor celor mai apropiaţĭ de familie. Soţia sa chiar, care'ĭ datora totul, Marnia Filipovna, fusese alésă pentru frumuseţa ei dintre guvernante, când încetă de a rĕtăci prin cimitir, după ce'şĭ plăti tributul leşinurilor şi lacrĕmilor de circumstanţă, făcù un ultim semn de cruce, o ultimă prostraţiune în faţa mormêntuluĭ şi lăsă sĕ'ĭ scape acest oftat enigmatic:

— Totul e sfîrşit. Totul are sĕ se schimbe.

* * *

Fiiul lui Alexie Alexievicĭ, nou şi unic proprietar al „Marilor Golobotiany“, Nicandru Alexevicĭ Obmanof, pe care-l numiaŭ mai familiar Nica Miluşca, era mai mişcat de cât toţĭ.

Era un tînăr pipernicit, de o fisionomie plăcută, timid, cu gesturĭ graţios împrumutate şi cu ochĭ aci încredătorĭ, aci cu o expresie de tristeţă temătóre, ca ai unei căprióre într'o menagerie. El fusese tótă vieţa în extas în faţa tatălui sĕu şi nicĭ o dată nu'ĭ rĕspunse: nu.

Eşind din colegiŭ, ceruse sĕ intre în universitate; tatăl sĕu, cu o privire aspră şi rece, îĭ rĕspunse:

— Pentru ce? ca sĕ te amestecĭ în rĕsvrătirĭ?

Şi Nicandru Alexievicĭ dise:

— Cum îţĭ va plăcea, tată.

Şi cum tatălui îĭ plăcù sĕ-l trimétă în armată, el purtá epoletul timp de mai mulţĭ anĭ nu numai fără a murmura, ci şi cu o satisfacţie aparentă. La regiment elogiile nu mai încetau la adresa sa, în lume îl numiau Nica Miluşca şi lăudau întrênsul modelul uneĭ vieţĭ regulate: totul îĭ promitea o carieră strălucită. Dér, când Alexie Alexievicĭ începù a îmbătrâni şi'şi simţĭ forţele slăbind, ordonà fiului sĕu sĕ se retragă din armată şi sĕ revie în sat. Fiul rĕspunse:

— Cum îţĭ va place, tată.

Numai Marnia Filipovna îndrăsni sĕ îngâne către stăpânu-ĭ inflexibil:

— Dér la trei-decĭ şi cincĭ de anĭ ar puté fi general!

Primi însĕ acest rĕspuns aspru:

— Înainte de tóte, mamiţico, el e nobil. Deci, pentru un nobil, prima datorie e de a locui pe moşia sa. Perfect. Trebue ca un nobil sĕ scie a-şi îngriji de domeniŭ, şi când voiŭ muri, vréu ca el sĕ pótă continua în cunoscinţă de causă şi cu onóre tradiţia sacră, ce am sĕ-ĭ transmit.

* * *

Şi Nica Miluşca rĕmase la „Marile Golobotiany“, care se mai numesce şi „Obmanovca“, fără a-se mişca de-acolo. Nu învĕţà însĕ meseria de proprietar, căcĭ bĕtrânul sĕu tată e drept că-i desvolta tóte teoriile sale asupra datoriilor nobililor proprietarĭ, în realitate însĕ el era gelos de autoritatea sa şi nu-i lăsa nicĭ o iniţiativă.

— Asta nu e tréba ta. Eştĭ încă prea tînĕr. Observă, şi mai târdiu, décă veĭ avé mereu capul ce-l ai, vei fi şi tu într'o di stăpân.

— Bine, tată, cum îţĭ va plăcé.

Trăind la ţéră fără nicĭ o ocupaţie, fără nicĭ o activitate, fără nicĭ o distracţie, fără nicĭ o consolare, Nica ar fi devenit negreşit beţiv séu libertin, décă natura sa escelentă şi temerea de încruntarea părintéscă nu l'ar fi apărat de acésta. Căcĭ. orĭ-carĭ ar fi acusaţiile aduse de vrăjmaşii sĕi lui Alexis Alexievicĭ, ei au trebuit sĕ tacă asupra acestui punct:

— Nu pot suferi pe desfrînaţĭ, tuna el lovind cu pumnul în biuroul sĕu.

Şi, la audul acestui strigăt, tóte cameristele din casă aruncau cu grăbire în foc biletele dulcĭ neortografiate, ce primiau dela amanţii lor. Era destul, în adevĕr, ca stăpânul sĕ găséscă în vre-un cufăraş un bilet de acest soiŭ, pentru-ca locuinţa pacĭnică a Obmanofilor sĕ se schimbe subit într'o vale de lacrimĭ şi de gemete. Şi vinovata, cu obrazul lovit, îşĭ primea socotéla şi dispărea încurênd pe pórtă.

— Mergĭ de te plânge aiurea, sbiera stăpânul.

Şi tótă lumea tremura şi nimenĭ nu murmura.

Continenţa lui Alexis Alexievicĭ era cu atât mai estra-ordinară, că înaintea lui nu s'ar fi putut înscrie de loc cantitatea printre virtuţile proprii ale familiei Obmanofilor. Din contră. Districtul îşĭ aduce încă aminte timpul când a venit fără veste la „Marile Golobotiany“ bunicul lui Alexis Alexievicĭ, Nicandru Pamfilovicĭ, un brav maior în retragere, cu o voce ca de tunet, cu mustaţa teribilă, cu ochii eşind din orbite, cu pumnul redutabil, exilat din Petersburg, pentru-că răpise dela Conservator o tînĕră fee din corpul de balet.

Şi étă, că în urma unor astfel de străbunĭ a apărut fără veste Alexis Alecsievicĭ! Alexie Alexievicĭ a cărui vĕduvă, Marnia Filipovna, atât de gelósă dela natură, n'a putut găsi în tótă durata uniunei lor conjugale cel mai mic motiv de gelosie, şi repetă încă plângênd:

— Nicĭ odată n'a făcut cu ochiul la o bonă! N'a ciupit odată pe o cameristă. Tablourile representând goliciunea, ce-i lăsase tatăl sĕu în casă, a pus de le-a ridicat şi le-a trimis în hambar. Astfel a trăit Alexis Alexievicĭ în virtute şi a menţinut şi pe fiiul sĕu pe acéstă cale.

* * *

Mórtea lui Alexis Alexievicĭ a mâhnit adênc pe Nica. El iubea cu sinceritate pe tatăl sĕu, cu tóte că şi mai sincer se temea de dênsul. Şi atuncĭ — în faţa mormêntului închis pentru totdéuna — el recunoscea, cu o remuşcare de cuget, că în acel moment solemnel şi important, când împreună cu bĕtrânul stăpân dispărea şi vechea generaţiune, propriile sale sentimente mergeau în douĕ sensurĭ. Şi étă. că în urechia sa, ca în acea a lui Tritiof, eroul scandinav, încep a cânta douĕ paserĭ, una albă, alta négră.

— Sĕrman tată! cântă o voce.

— Étă-te Cazac liber! cântă cealaltă.

— Cine are sĕ ne mai arate de-acum calea?

— Tu te poţĭ abona pe faţă la „Rousskia Viodomosti“ şi poţĭ trimite la toţĭ dracii pe *„Grajdanine“*.

— Ce are sĕ devină Obmanovska?

— S'ar dice, că Obmanovska e lumea întrégă. Dér nu, frate, vei putea de acum sĕ-ţĭ iei sborul spre regiunile, ce te atrag.

— Orfelin! sĕrman orfelin!

— Étă-te acum stăpân pe tine.

— Astfel demonul şi ângerul îşĭ disputau stăpânirea peste inima şi mintea noului proprietar al „Marilor Golobotiany“. numită şi Obmanovoca; şi cum şi unul şi altul rênd pe rênd obţineau o influenţă mai mare, cum nicĭ unul din ei nu putea avé avantajul asupra rivalului sĕu, faţa lui Nica amintea caricatura aceea, care represintă o figură plângênd, când o privescĭ din drépta, şi rîdênd. când o privescĭ din stânga. Dér la urma urmelor. ângerul plângător al lui Nica trebui-va óre sĕ se retragă spre a lăsa câmpul liber demonului rîdetor? Vai! e deja fórte greu de îndoit.

In diua acésta făcuiŭ mai multe cunoscinţe interesante. Visitaiŭ pe canonicul Timoteiŭ Cipariu, unul din cei mai eruditĭ filologĭ ai Ardealului; asemenea pe Aron Pumnul, discipolul şi emulul sĕu în filologie.

Aceştia amêndoi erau redactorii unei foi sĕptĕmânale, întitulată *„Organul luminării“* şi destinată a propaga cultura raţională a limbei şi a moralei. Acéstă fóie, în urma adunării dela Blaşiŭ, îşĭ schimbà titlul şi se numì *„Organul Naţional“*, îmbrăţişând în columnele sale şi ideile politicei militante de actualitate.

După-ce înoptà, piaţa Blaşiului se iluminà într'un mod feeric. Douĕ transparente aşedate sus pe pórta despre biserică, representau pe Traian învingĕtorul Daciei şi aducĕtorul colonielor romane, şi pe Ferdinand, împĕratul Austriei, care era şi principele Ardealului. In mijlocul acestor transparente era înălţat stindardul naţional al Românilor făcut la Sibiiu, sub care flutura o banderolă (jumĕtate négră şi jumĕtate galbenă), ce representa flamura Austriei.

Mulţimea poporului se învêrtia în valurĭ rĕtăcite împrejurul acestor transparente. narând diverse fabule şi istorii, intonând cântece vesele séu durerióse. Episcopilor şi altor bărbaţĭ meritoşĭ, adresându-le oraţiunĭ şi ode improvisate. De acéstă onóre nu scăparăm nicĭ noi, carĭ acolo representam ţĕrile surori ale Transilvaniei.“

* * *

Staţia, de care ne apropiam acum, era Blaşiul. Cu biletul, ce-l luasem la Braşov, puteam sĕ merg până la Cluşiŭ. Mĕ las păgubaş de difenţa de 3 fl. şi mĕ dau jos în Blaşiŭ.

— Sĕrbătorile cu bine, d-le!

— Dér ce, te dai jos?

— Aicĭ este Blaşiul! Am la disposiţie 24 de óre. Acestea le voiu întrebuinţa, ca sĕ fac un pelerinagiu.

— Sĕrbătorile cu bine!

— Cu bine!

Erau la órele 3 după medul nopţiĭ, într'o di de Duminecă.

Delaletca.

ULTIME SCIRI.

Sofia, 7 Februarie. Profesorul Karandjulov a împuşcat pe ministrul de culte Kancev, apoi s'a sinucis.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Dr. Ioaif Frapporti prelucrată de Ioan Papiu. Preţul 60 b. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei". Preţul 1 cor. 20 b plus 10 b. porto.

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Pretul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Aritmetică pentru şcólele poporale de F. E. Lurtz. Tradusă de un învĕţător după a 9 ediţie germână. Anul I şi II. de şcólă. Numerii 1-10, 10—20 şi 20—100. Preţul 40 b. plus 5 b. porto.

Geografia Ungariei şi elemente din geografia generală pentru şcólele poporale de Dr. Nicolau Pop, conrector, profesor şi asesor consistorial, revĕdută şi îndreptată mai a es cu privire la date statistice de Nicolau Pilţa, profesor la gim. rom. gr. or. din Braşov. Ediţiunea a şeptea (cu charta Ungariei) Preţul 50 b. plus 10 b porto.

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

Românii Seceleni. Causele decadenţelor economice şi mijlócele de îndreptarei Disertaţiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 banĭ porto.

Escursiuni pe munţii Ţerei Bârsei şi a Făgăraşului din punctul „La om" de pe „Bucegi" până dincolo de „Negoiul". Descoperiri, întregite cu schiţe istorice despre Castelele şi ţéra Fagaraşului de I. Turcu, protonotar pensionat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 lei plus 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţéră săracă". Edines u. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

Trilby, roman în românesce de Afin dela **Tuscia.** Preţul 2 cor. plus 20 banĭ porto

„Călindarul Plugarului"

pe anul comun 1902.

A apărut şi se póte procura dela *Tipografia A. Mureşianu* (Braşov) „Călindarul Plugarului" pe anul comun 1902.—Anul X.

Acest călindar, care se estinde pe 9 cóle de tipar format 8⁰ mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Sĕrbătorile şi alte dile schimbătóre; calculul sĕrbătorilor mai marĭ; Porturile etc. Urméză partea strict calendaristică: cele 12 lunĭ ale anului cu sfaturĭ pentru plugarĭ şi semnele de timp după calendarul de 100 de anĭ.

Urméză Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor şi postelor; Competinţe de timbru şi taxe; Scala timbrelor; Têrgurile din Ardeal, Bănat şi Ţéra unguréscă în ordine alfabetică şi apoi după lună şi di; Tîrgurile din Bucovina; Mĕsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsesc bucăţĭ alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele"; (Moţul: Teofil Frâncu); „O scrisóre dela Muselim Selo" (poesie de G. Coşbuc); „Frumósa Irina" (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară" (poesie de Z. Bârsan-Veturio); „Grăuntele de grâu" (de contele Lew Tolstoi); „Bĕtrânul clopotar" (Idilă de primăvară, (de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia" (Proverbe de Marion); „Două hiene" (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreuluĭ" (anecdotă, de Cărăbuş).

Partea economică: „O ramură de producţiune şi avuţia naţională"; „Faceţĭ pânză în casă" (ambele de Dr. G. Maior); „Economia": „Iernatul vitelor". — Urméză diferite poveţe; lectură distractivă, glume etc.

Călindarul are în frunte portretul lui *George Lazar*, cu biografia, (în partea literară.)

Un esemplar „Călindarul Plugarului" costă 25 cr. (50 banĭ), plus 5 banĭ porto postal. *Vendĕtorilor se dă rabat cuvenit.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Februarie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 90
Renta de coróne ung. 4%	97 05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	95.85
Bonurĭ rurale croate-slavone	96 —
Impr. ung. cu premii	185.75
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	156.50
Renta de argint austr.	101.30
Renta de hârtie austr.	101.25
Renta de aur austr.	121.—
Losurĭ din 1860.	149.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16 50
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	705.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	690·75
Napoleondorĭ	19 04
Mărcĭ imperiale germane	117.17½
London vista	239.45
Paris vista	95.30
Rente de coróne austr. 4%	98.50
Note italiene	93.25

Cursul pieţei Braşov.

Din 7 Februarie n. 1902.

Bancnota rom.	Cump.	18.94	Vênd.	18.98
Argint român.	„	18.80	„	18.84
Napoleond'orĭ.	„	19.—	„	19.04
Galbenĭ	„	11.34	„	11.40
Ruble Rusescĭ	„	127.—	„	128.—
Mărcĭ germane	„	58.50	„	—.—
Lire turcescĭ	„	10.72	„	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	„	101.—

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei"

se pot face orĭ şi când pe timp mai îndelungat sĕu lunare.

Sz. 14336—1901.
tlkv.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Furnica fogarasi takarék pénztár végrehajtatónak Teasin Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 130 kor. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvő s a szerátai 212 sz. tjlkvben Teasin Nicolae lui Joniţia, Teasiu George lui Juonitia és Merariu Dionisie nevén álló A †

684	hrsz	ingtlra	24	korban
929, 932	„	„	6	„
1111	„	„	29	„
1156	„	„	23	„
1274, 1275	„	„	20	„
1376	„	„	157	„
1478	„	„	14	„
1524	„	„	120	„
1665/2	„	„	14	„
1666	„	„	48	„
2150, 2154	„	„	14	„
2605	„	„	27	„
2698	„	„	32	„
2983	„	„	62	„
3238	„	„	92	„
3511	„	„	02	„
3667	„	„	24	„
3669	„	„	30	„
4246	„	„	21	„
5159	„	„	12	„
6260	„	„	04	„
6449	„	„	10	„
6769	„	„	34	„
6109/17	„	„	09	„

továbbá a szerátai 741 sz. tjkvben Teasiu Nicolae, Ana Georg, és Ţeaşiu Anna ferj Darab ntin Iuonne nevén álló 435, 436 hrsz. ingatlanra 36 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban. elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1902 évi Február hó 26-ik napján délelött 9 órakor** a Szeráta községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számitott és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1901 évi deczember hó 23-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Schupiter.
kir. aljbiró.

402.1—1

Nr. 9746—1901.

Publicaţiune ulterióră.

Deóre ce încă mulţĭ dintre solvenţii de dare nu ş'au înaintat cólele de fassiune pentru mĕsurarea dării de cl. III pe anii 1902, 1903 şi 1904; cólele de fasiune pentru darea de cl. IV pe anul 1902 şi a celor pentru darea de interese după capitale şi rente, de aceea prin acésta se provócă toţĭ acei solvenţĭ de dare carĭ nu ş'au înaintat cólele de fasiune sus amintite sĕ şi-le înainteze la subscrisul oficiu de dare orăşenesc până la 13 Februarie a. c. cu atât mai vêrtos, căcĭ la din contră, cólele de fasiune neînaintate, sĕ vor pregăti pe spesele părţilor negligente.

Braşov, 5 Februarie 1902.

(408,1—3) *Oficiul de dare orăşanesc.*

Sz. 13149—1901.
tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jrbiróság, mint telekkönyvi hatóság, közhirré teszi, hogy „Furnica" takarékpénztár végrehajtatónak Toacse Zachiu Eva végrehajtást szenvedő elleni 208 korona tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir járásbiróság területén lévő kis berivoj határán fekvő, a kis berivoji 5 sz. tljkvben Fratu Avram (kinek neje Gişoiu Vizvana) Fratu Nicolae lui Avram (kinek neje Szjlágyi Mária) és Eva Zachiu Tokse nevén álló A †

17, 18/1	hrsz.	ingtlra	359	korban	2521	hrsz.	ingtlra	42	korban
404	„	„	39	„	2729	„	„	64	„
497	„	„	32	„	2758	„	„	36	„
513	„	„	53	„	2903, 2904	„	„	41	„
893	„	„	9	„	3052	„	„	1	„
896	„	„	17	„	3348	„	„	21	„
1010/2, 1011/1	„	„	6	„	3851	„	„	27	„
1243.1244	„	„	28	„	4008	„	„	64	„
1455/2	„	„	72	„	4506, 4507	„	„	21	„
1590	„	„	20	„	4536	„	„	19	„
1628	„	„	78	„	4548	„	„	9	„
1668	„	„	20	„	4788	„	„	38	„
1837	„	„	27	„	4887	„	„	26	„
2241	„	„	28	„	5185	„	„	27	„
2371	„	„	47	„	5245	„	„	32	„

ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Február hó 21-ik napján délelött 9 órakor** Kis berivojon megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezehez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1901 évi november hó 22-ik napján.

A. kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.

Schupiter,
kir. aljbiró.

400,1—1.